

eBook

Openbare Orde, Crisisbeheersing & Rampenbestrijding

*De meest gelezen blogs
van dit moment!*

Openbare Orde, Crisis- beheersing & Rampenbestijding

Beste lezer,

Met de totstandkoming van de Nationale Politie komt de regie op het lokaal veiligheidsbeleid meer en meer bij gemeenten te liggen. Jouw rol en verantwoordelijkheden als regisseur op het terrein van veiligheid nemen toe. Samen met veiligheidspartners moet je komen tot een goed lokaal integraal veiligheidsbeleid.

Nederland werd de afgelopen jaren opgeschrikt door een reeks tragische incidenten, zoals het schietdrama in Alphen aan den Rijn, de brand in Moerdijk, de Facebookrellen in Haren en het Monstertruckincident in Haaksbergen. Een crisis of ramp komt niet alleen voor in grote gemeenten met veel risicovolle industrie en grootstedelijke problematiek, maar kan zich ook voordoen in kleine of middelgrote gemeenten.

Kamp jij ook met de volgende vraagstukken?

- Hoe adviseer ik mijn burgemeester op strategisch, tactisch en operationeel niveau over crisisbeheerings- en rampenbestijdingsvraagstukken?
- Hoe werk ik effectief samen met partners zoals de brandweer, politie, omgevingsdienst en anderen uit de veiligheidsregio?

In dit e-book lees je de 8 meest gelezen blogs over openbare orde, crisisbeheersing & rampenbestrijding van dit moment.

Veel leesplezier!

Liz de Bie, congres- en opleidingsmanager veiligheid bij het Studiecentrum voor Bedrijf en Overheid

Openbare Orde, Crisis- beheersing & Rampenbestijding

Inhoudsopgave:

Hoe kun je de APV inzetten om de leefbaarheid in jouw gemeente te bevorderen?.....	3
Wijkbewoners zijn soms het probleem maar meestal de oplossing.....	4
Zwaardere maatregelen tegen rijden onder invloed	6
Geen taakstraf meer bij geweld tegen politieagenten en hulpverleners.....	7
Boerkaverbod uitgedieed: Hoe te handhaven op welke 'openbare' plek	9
Hogere straf voor ernstige verkeersdelicten	13
Evaluatie Wet veiligheidsregio's 2020.....	15
Handhaving verbod rookruimtes horeca.....	16

Openbare Orde, Crisis-beheersing & Rampenbestijding

Hoe kun je de APV inzetten om de leefbaarheid in jouw gemeente te bevorderen?

In de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) staat de regelgeving van de gemeente op het gebied van openbare orde en veiligheid. Je kunt de APV ook wel het huishoudelijk reglement van de gemeente noemen. De APV verschilt op onderdelen namelijk per huishouden (=per gemeente). De APV geldt voor iedereen binnen de gemeente. Voorbeelden waarvoor een verordening kan worden opgesteld;

- Betaald parkeren
- Opruimplicht (bijv. Van hondenontlasting)
- Alcoholverbod
- Samenscholingsverbod
- Gebiedsontzeggingen

Het is een van de belangrijkste en meest omvattende verordeningen binnen de gemeente. De regels zijn bedoeld om het openbaar gebied in de gemeente leefbaar en beheersbaar te houden. De inhoud van de APV is erg complex vanwege de diversiteit aan onderwerpen in relatie met andere wetten.

Handhavend optreden

De APV biedt de gemeente en politie de mogelijkheid om handhavend op te kunnen treden. Als inwoners overlast ondervinden van een bepaalde situatie, kunnen zij dit melden bij de gemeenten. De gemeente of politie kan in zo'n geval handelen door bijvoorbeeld;

- de overtreder aanspreken
- (verzoeken om) de overtreding ongedaan te maken
- een bekeuring geven

Openbare Orde, Crisis-beheersing & Rampenbestijding

Wijkbewoners zijn soms het probleem maar meestal de oplossing

Het veiligheidsgevoel in een buurt is erg belangrijk. Maar op welke manier kunnen bewoners in samenspraak met de politie en de gemeente bepalen welke problemen in de wijk met voorrang aangepakt moeten worden? En op welke manier kun je bewoners actief betrekken bij de verbetering van de woon- en leefomgeving in de wijk? Wij vroegen het aan Hans Hoekman, wijkagent bij de Nationale Politie eenheid Rotterdam en betrokken bij het initiatief de Buurt Bestuurt. Dit is een nieuwe manier van werken waarbij bewoners actief worden betrokken bij de verbetering van de woon- en leefomgeving in de wijk.

Durf te vragen

Tegen alle tendensen van terugtrekkende overheden in, zorgt buurt bestuurt voor een soort nabijheid. Een vorm van interesse in de problemen in wijken en de wil om daar samen met bewoners iets aan te doen. Steeds vaker hoor ik bewoners zeggen dat ze het gevoel hebben dat er niet naar hen geluisterd wordt. Problemen die zij aangeven worden naar hun zeggen niet serieus genomen. En als er al iets gebeurt duurt het lang en herkennen bewoners de gekozen oplossing niet terug in hun eerder gestelde vraag of klacht. Waarom vragen we niet gewoon aan inwoners wat volgens hen een goede oplossing is en streven we daarbij naar een gezamenlijke oplossing. Wat een ander bedenkt is immers lang niet altijd toereikend en de oplossing waarin jij medebedenker en mede-uitvoerder bent is uiteraard altijd beter! Het motto: “durf te vragen” is hier zeker van toepassing, mits je op voorhand wel het voornemen hebt om het antwoord mee te wegen.

Buurt bestuurt geeft houvast in deze ontwikkeling. Geen betonnen harnas, maar maatwerk want nergens is de behoefte om mee te doen even sterk en de problematiek vraagt al helemaal om maatwerk. Wat in Rotterdam een oplossing is, is dat mogelijk in Slochteren helemaal niet, en andersom.

Neem wijkbewoners serieus

Bewoners die mee willen denken en doen en in staat zijn om binnen de lange lijsten met wensen en knelpunten te prioriteren, ervaren minder bedreiging van hun veiligheidsgevoel. Zij hebben deels het stuur in handen. Wijkbewoners zijn soms de oorzaak van problemen maar zij kunnen zeker ook deel van de oplossing worden. Maar dan moeten wij (de wijkprofessionals) hen wel die kans geven en hen ECHT serieus nemen. Geen doekje voor het bloeden, geen bezigheidstherapie maar oprechte en transparante wil om samen te bouwen aan veiligheidsbeleving, leefbaarheid in de wijk en versterking van zelfredzaamheid. Of als de behoeften in een wijk op een ander vlak liggen (sociaal, jeugd enz...) dan kan dat ook natuurlijk.

Openbare Orde, Crisis- beheersing & Rampenbestijding

De Buurt Bestuurt

Buurt bestuurt is een methode die in 2009 in Rotterdam als experiment is gestart. Op dit moment werken 65 buurten in die stad met de methode en buiten Rotterdam gebruiken vele gemeenten de methode om samen met bewoners te werken aan leuke en leefbare wijken met meer inzet van bewoners. Het past perfect in de participatie samenleving die we nastreven. Mijn ervaring tot nu toe: “Bewoners willen graag, mits zij in staat zijn over vroegere teleurstellingen heen te stappen. Maar zijn wij, de “wijkprofessionals en hun organisaties” wel in staat hier volmondig ja tegen te zeggen. Gelukkig steeds vaker wel en soms met wat hulp lukt dat zeker. Het vraagt ook om een andere benadering dan de werkwijze van de afgelopen 50 jaar en dat poets je niet weg met een pennenstreek. “

Waar veel projecten en ideeën na enkele maanden vervagen (wij zijn niet zo goed in volhouden) heeft buurt bestuurt mij geleerd dat het tijdelijk toepassen van deze methode een optie is. Maar als langdurige manier van samenwerken en co-creatie heeft het zijn nut bewezen. Ook hier is sprake van maatwerk. Uitgangspunt is oprecht en transparant samenwerken aan oplossingen, ook als het even tegen zit.

Openbare Orde, Crisis-beheersing & Rampenbestijding

Zwaardere maatregelen tegen rijden onder invloed

Wie met een slok op achter het stuur kruipt, loopt straks het risico dat hij al bij zijn eerste veroordeling een forse tik op de vingers krijgt. Straks kan de rechter een ontzegging van de rijbevoegdheid direct na de uitspraak laten ingaan als de kans op recidive groot is. Dit betekent dat iemand meteen na de veroordeling niet meer de weg op mag, ook niet tijdens een eventueel hoger beroep.

Frank van Summeren, adviseur veiligheid bij RONT Management Consultants

Het is een van de maatregelen die minister Grapperhaus (Justitie en Veiligheid) neemt om strenger en effectiever op te treden tegen bestuurders die onder invloed rijden. Doel is de veiligheid in het verkeer te verbeteren. Een en ander staat in een wetsvoorstel dat mede namens minister Van Nieuwenhuizen (Infrastructuur en Waterstaat) in consultatie is gestuurd. Tevens is door de Eerste Kamer wetgeving aanvaard die hogere straffen mogelijk maakt voor rijden onder invloed. Per 1 januari 2020 gaat het strafmaximum voor alcohol in het verkeer omhoog van 3 maanden naar 1 jaar.

Rechterlijk rijverbod

Minister Grapperhaus wil met de maatregelen die nu in consultatie zijn gegaan, verder doorpakken. Zo krijgt de rechter ook de mogelijkheid om een rechterlijk rijverbod op te leggen van ten hoogste vijf jaar, met als stok achter de deur een vervangende hechtenis. Grapperhaus gaat daarmee een stap verder in de aanpak van notoire verkeersovertreders die regelmatig de regels aan hun laars lappen. Bijvoorbeeld wegpiraten die zijn veroordeeld voor het rijden zonder (geldig) rijbewijs of die tijdens een ontzegging van de rijbevoegdheid toch de weg op gaan. Zij moeten hard worden aangepakt. Het rijverbod geldt niet alleen voor gevallen waarin sprake is van rijden onder invloed. Ook bij deze maatregel kan de rechter bepalen dat het direct na het vonnis ingaat. Anders dan bij de ontzegging van de rijbevoegdheid kan bij het rijverbod vervangende hechtenis worden toegepast als iemand zich niet aan het verbod houdt.

Ongeldig rijbewijs

Als de ontzegging van de rijbevoegdheid of een rechterlijk rijverbod twee jaar of langer duurt, is de bestuurder straks automatisch zijn rijbewijs kwijt. Hij moet dan opnieuw rijexamen doen. Deze maatregel geldt ook als iemand in de vijf jaar voorafgaand aan de veroordeling al eerdere, kortere ontzeggingen van de rijbevoegdheid opgelegd heeft gekregen voor in totaal twee jaar of meer. Hiermee wil Grapperhaus vooral de notoire verkeersovertreders steviger aanpakken die steeds maar weer ernstige verkeersdelicten begaan waarvoor (herhaaldelijk) een ontzegging van de rijbevoegdheid wordt opgelegd. Overigens hoeft dit niet alleen over rijden onder invloed te gaan.

Openbare Orde, Crisis- beheersing & Rampenbestijding

Geen taakstraf meer bij geweld tegen politieagenten en hulpverleners

Er kan straks geen taakstraf meer worden opgelegd bij geweld tegen personen met een publieke taak. Dit betekent dat plegers van geweld tegen politieagenten en hulpverleners zoals ambulancebroeders en brandweermensen zwaarder worden gestraft.

Frank van Summeren, adviseur veiligheid bi RONT Management Consultants

Wetsvoorstel

Dit blijkt uit een wetsvoorstel van de ministers Dekker (voor Rechtsbescherming) en Grapperhaus (Justitie en Veiligheid) dat recent in consultatie is gegaan. De maatregel is een uitbreiding van het bestaande taakstrafverbod dat vooral betrekking heeft op ernstige geweld -en zedenmisdrijven.

Onaanvaardbaar

Geweld tegen politieagenten en hulpverleners is onaanvaardbaar. Zij handhaven de orde, treden op onder gevaarlijke omstandigheden en verlenen hulp aan mensen in nood. Niet zelden staan zij mensen bij die in acuut levensbedreigende situaties verkeren. Dat geweld moet stevig worden aangepakt en daar past geen taakstraf bij.

Passende reactie

Politieagenten en hulpverleners komen in de uitoefening van hun taken regelmatig met geweld in aanraking. Zij hebben niet de mogelijkheid een stap terug te doen en zichzelf in veiligheid te brengen omdat hun werk juist handelend optreden vereist. Geweld tegen personen met een publieke taak vraagt om een passende reactie. Daarom zal in plaats van of in combinatie met een taakstraf, altijd een onvoorwaardelijke vrijheidsstraf worden opgelegd.

Snel en streng straffen

De maatregel van de ministers sluit aan bij het huidige strafrechtelijk beleid om geweldplegers tegen werknemers met een publieke taak snel en streng te straffen. Zo wordt voorrang gegeven aan de opsporing en vervolging van verdachten. Ook mogen daders eerder voorlopig vast worden gezet, waardoor snelrecht en supersnelrecht mogelijk is. De strafeisen van het openbaar ministerie zijn daarbij drie keer zo hoog als in andere geweldszaken.

Openbare Orde, Crisis- beheersing & Rampenbestijding

Rijker Verantwoorden

Communicatie speelt een belangrijke rol om de bewustwording over geweld tegen politieagenten en hulpverleners te bevorderen. [Rijker Verantwoorden](#) is een instrument dat door RONT Management Consultants is ontwikkeld in samenwerking met de Politieacademie in opdracht van de Politie. Rijker Verantwoorden vraagt om het onderhouden van de relatie met tal van stakeholders. Kort samengevat gaat het om publiek, politiek, partners en de eigen organisatie. In al die relaties is het van belang om zichtbaar te maken wat je doet en daaraan ook betekenis te geven. Op deze manier kan tegengewicht worden geboden aan geweld tegen politieagenten en hulpverleners.

Openbare Orde, Crisis-beheersing & Rampenbestijding

Boerkaverbod uitgekleet: Hoe te handhaven op welke 'openbare' plek

De boerka (ook wel nikab of niqaab genoemd) is al lange tijd onderwerp van discussie, zowel in de politiek als in de maatschappij. Van rationele tot meer emotioneel geladen argumenten worden van alle kanten afgevuurd. Na jaren van gesteggel is op 1 augustus 2019 de 'Wet gedeeltelijk verbod gezichtsbedekkende kleding' ingegaan, of zoals we het in de volksmond noemen: het boerkaverbod. Wie dacht dat er hiermee een einde kwam aan de discussie ziet het verkeer, nu begint het pas. Al snel na de invoering ging de handhaving al mis in een Nijmeegse speeltuin De Leemkuil, waar onterecht een vrouw in nikab werd geweigerd. Regionaal dagblad De Gelderlander heeft mij over dit incident geïnterviewd en met name gevraagd hoe ik vanuit mijn expertise op het gebied van openbare orderecht aankijk tegen de juridische handhaving van het boerkaverbod, onderdeel van het artikel '[Boerkaverbod is onduidelijk](#)' (bron: De Gelderlander). In dit artikel ga ik dieper in op het boerkaverbod, de juridische argumenten en op welke manier het verbod gehandhaafd kan worden op verschillende openbare plekken. Gemeentes zullen namelijk uitgedaagd worden in de handhaving.

Franc Pommer, advocaat bij Hekkelman Advocaten & Notarissen, gespecialiseerd in openbare- orderecht.

Boerkaverbod: de wet en de juridische argumenten

Het verbod op gezichtsbedekkende kleding geldt niet op elke openbare plek in Nederland, maar is beperkt tot een aantal (in artikel 1 lid van de wet) aangewezen plekken.

In de wet, [die je hier kunt vinden](#), staan de volgende openbare plekken genoemd:

- Openbaar vervoer
- Onderwijsinstellingen
- Overheidsinstellingen
- Zorginstellingen

Hierbij is het belangrijk dat in de wet vermeld staat dat, los van openbaar vervoer, de wet van kracht is in de gebouwen en op bijbehorende erven.

Hierdoor ontstaat er niet alleen discussie over de vraag welk gebouwen dan precies het predicaat onderwijs-, overheids- en zorginstelling verdienen, maar roepen mijns inziens met name de 'bijbehorende erven' op tot verschillen in interpretatie.

Voordat we daar dieper op ingaan, eerst een blik op belangrijkste argumenten die worden gegeven in de wet.

Openbare Orde, Crisis-beheersing & Rampenbestijding

Veiligheid

Met name in het openbaar vervoer is de mate waarop iemand zich veilig voelt van groot belang. Ook kan er de noodzaak zijn om iemand te moeten identificeren, bijvoorbeeld in verband met de controle van het vervoersbewijs. De boerka draagt, volgens de wetgever, niet bij aan dit veiligheidsgevoel en bemoeilijkt de mogelijkheid tot identificatie en is daarom verboden in het openbaar vervoer.

Aanspreekbaarheid/herkenbare communicatie

Instanties moeten in staat zijn om, zoals zij zeggen, een kwalitatief verantwoorde dienstverlening aan te kunnen bieden. Simpelweg betekent dit dat zij in essentiële situaties de persoon in kwestie aan moeten kunnen kijken, zoals in het openbaar vervoer, onderwijs, zorg en in een overheidsinstelling. In de memorie van toelichting staat hierover:

“Anders dan in de openbare ruimte waarin mensen elkaar kunnen passeren, zonder elkaar echt te ontmoeten of met elkaar te hoeven communiceren, zijn mensen in het onderwijs, in de zorg, in het openbaar vervoer of in een overheidsgebouw op contact met elkaar aangewezen en kunnen zij elkaar niet ontwijken. Communicatie waarbij zij elkaar in het gezicht kijken is dan noodzakelijk.”

Identificatie

Op elke andere locatie mag de boerka nog wel worden gedragen, maar mag de politie nu vragen de gezichtsbedekkende kleding af te doen als dit nodig is voor identificatie.

Hoe het boerkaverbod een juridische speeltuin werd

Slechts enkele dagen na de ingang van het boerkaverbod was het al raak. Bij de Nijmeegse speeltuin De Leemkuil werd iemand de toegang geweigerd vanwege het dragen van een nikab. Nu werd deze situatie relatief snel opgehelderd, aangezien het niet een van de openbare plekken betreft die zijn aangewezen in de wet. Echter zijn er nog wel tal van andere plekken waarover je kunt discussiëren.

Speeltuintje naast de school, boerkaverbod?

Stel dat bij jou in het dorp of in de stad een basisschool staat, waar op het naastgelegen veldje een speeltuintje is gelegen dat openbaar toegankelijk is. Echter, de school is eigenaar van het veld en hierdoor behoort dit tot het erf van deze onderwijsinstelling. Hoewel dit speeltuintje functioneel niet tot de onderwijsdienst behoort, zou hier dan het boerkaverbod gehandhaafd kunnen worden? En is daarbij de eigendoms-/zeggenschapsrelatie bepalend? De wetsgeschiedenis verschaft hierover niet veel duidelijkheid en lijkt vooral uit te gaan van overheids-, zorg- en/of onderwijsgebouwen die ‘in bedrijf’ zijn.

En stel dat dit inderdaad tot de onderwijsinstelling behoort en er dus geen nikab gedragen mag worden, geldt dit dan ook op zaterdag en zondag wanneer er geen onderwijs wordt geboden? De instantie is in dit geval immers niet bezig met het leveren van een ‘kwalitatief verantwoorde dienst’.

Openbare Orde, Crisis-beheersing & Rampenbestijding

Hoewel de wettekst op zichzelf duidelijk lijkt, zal de grote vraag zijn die elke keer gesteld zal gaan worden in het kader van de handhaving:

Wat is de reikwijdte van het begrip overheids-, zorg- en/of onderwijsgebouw en wat nog wel of niet meer kan worden gerekend tot het 'bijbehorend erf'?

Voorbeelden van het boerkaverbod op openbare plekken

Zo zijn er nog veel openbare plekken te verzinnen waarbij de handhaving van het boerkaverbod tot discussie kan leiden. Hieronder staan een aantal voorbeelden verzameld, waarbij de omstandigheden van het geval zullen moeten bepalen of het verbod op het dragen van gezichtsbedekkende kleding hier van toepassing is.

Boerkaverbod: Bibliotheek

In een bibliotheek geldt in principe geen verbod op het dragen van een boerka. Echter, er zijn veel bibliotheken die een directe link hebben met de gemeente, bijvoorbeeld omdat de gemeente betrokken is bij het beleid ervan, er subsidie wordt verleend of er in andere mate 'overwegende overheidsinvloed' bestaat, of simpelweg omdat de bibliotheek gevestigd is in (een gedeelte van) het gemeentehuis. Hoe moet het boerkaverbod hier worden uitgelegd?

Boerkaverbod: Stadion

Het staat de eigenaar van een stadion, meestal de desbetreffende sportclub, vrij om voorwaarden te stellen aan personen die ze toelaten in het stadion. Echter is in Nijmegen de gemeente eigenaar van voetbalstadion De Goffert, waar voetbalclub N.E.C. hun wedstrijden speelt en het kantoor heeft. Dit zal weliswaar niet snel beschouwd (kunnen) worden als overheidsgebouw, maar laat ruimte in hoeverre N.E.C. de wet gezichtsbedekkende kleding mag aangrijpen om toegang te weigeren. In het geval van voetbalsupporters zal het waarschijnlijk minder snel gaan om een boerka, maar eerder om andere gevallen van gezichtsbedekkende kleding.

Boerkaverbod: Festival of openbaar evenement

Een festival is vaak een besloten feest, waarbij de organisatie het recht heeft om mensen te weigeren. Het kan natuurlijk zijn dat de geweigerde persoon hierbij een aanklacht indient tegen de organisatie wegens discriminatie, maar er kan in principe geen aanspraak worden gedaan op het boerkaverbod.

Ook hier kan de vraag worden gesteld hoe naar de situatie gekeken wordt als het een evenement betreft dat plaatsvindt door de hele stad, zo ook op erven van overheids-, onderwijs- en zorggebouwen. Denk hier bijvoorbeeld aan de Nijmeegse Zomerfeesten tijdens de Vierdaagse.

Boerkaverbod: Restaurant en andere horeca

Voor horeca geldt hetzelfde als voor een festival, het is in handen van een derde partij. Al kan er wederom een verschil van interpretatie ontstaan in het geval van een openbaar lunchtentje dat gevestigd is naast, maar op het erf van, een ziekenhuis of universiteit.

Openbare Orde, Crisis- beheersing & Rampenbestijding

Hellend vlak: Kunnen bedrijven en private instellingen aanspraak maken op het boerkaverbod?

Ondernemers zouden kunnen denken dat wanneer de overheid het mag, waarom mag ik het dan niet voor mijn bedrijf? Het juridisch antwoord op die vraag is dat godsdienstvrijheid, maar bijvoorbeeld ook bewegingsvrijheid en hoe je jezelf kleedt alleen beperkt mag worden als daar een wet in formele zin aan ten grondslag ligt.

Ik vraag mij hierbij echter wel af of we ons hier niet op een hellend vlak begeven. Ook vele bedrijven en private instellingen in bijvoorbeeld de dienstverlenings- of communicatiebranche willen immers veiligheid garanderen voor hun klanten en een kwalitatief verantwoorde dienstverlening kunnen bieden door ‘herkenbare communicatie’ van hun klanten te vragen.

Hier rijst de vraag of de keuzemogelijkheid dat *‘mensen elkaar kunnen passeren’* en niet (noodzakelijk) op elkaar zijn aangewezen, voldoende onderscheidend zal zijn. Hoewel ik mij kan voorstellen dat er aanspraak wordt gemaakt op het feit dat er geen alternatief bestaat voor bijvoorbeeld een gemeentehuis en het basisonderwijs in Nederland verplicht is, is het ook denkbaar dat men voor een bepaalde dienstverlening eveneens is aangewezen op private instellingen, niet zijnde overheids-, zorg- en/of onderwijsgebouwen in de zin van de wet.

Conclusie: Handhaving Boerkaverbod geen uitgemaakte zaak

De wet is er, maar hoe deze daadwerkelijk gehandhaafd gaat worden zal in belangrijke mate afhangen van de rechtsontwikkeling. Er is nu nog te veel ruimte voor interpretatie. Met name de vraag wanneer een gebouw aan deze wet voldoet en hoe er om wordt gegaan met de erven van deze gebouwen, zal nog voer zijn voor verdere discussie. Mijn inschatting is daarom dat overheden vooralsnog – behoudens zeer duidelijke gevallen – de discussie niet te veel zullen opzoeken als het gaat om dit gevoelige onderwerp en handhaving uit de weg gaan.

Openbare Orde, Crisis- beheersing & Rampenbestijding

Hogere straf voor ernstige verkeersdelicten

De wet van minister Grapperhaus (Justitie en Veiligheid) die hogere straffen mogelijk maakt voor ernstige verkeersdelicten, is door de Eerste Kamer aanvaard en treedt op 1 januari 2020 in werking. Allereerst gaat de maximale straf voor gevaarlijk rijden van 2 naar 6 maanden gevangenisstraf, ook in zaken zonder letsel of schade. Dat is nodig om automobilisten steviger aan te pakken die – bijvoorbeeld door onverantwoorde inhaalacties – een gevaar op de weg zijn.

Frank van Summeren, adviseur veiligheid bij RONT Management Consultants

Wat verandert er?

Automobilisten die onverantwoord inhalen, of op een andere manier het verkeer in gevaar brengen, kunnen een maximale gevangenisstraf van zes maanden krijgen. Dat is nu nog twee maanden. Automobilisten die andere weggebruikers de stuipen op het lijf jagen door opzettelijk meerdere verkeersregels aan hun laars te lappen, riskeren maximaal twee jaar gevangenisstraf. Ook al zijn er door toeval of geluk geen slachtoffers. Veroorzaken zij met dit roekeloos rijgedrag wel een ernstig ongeluk, dan is een gevangenisstraf van maximaal zes jaar mogelijk. De strafmaat gaat omhoog voor rijden onder invloed, doorrijden na een ongeval en rijden zonder geldig rijbewijs. Van drie maanden gevangenisstraf naar een jaar.

Zeer gevaarlijk rijgedrag

Daarnaast komt er een gevangenisstraf van maximaal twee jaar te staan op zeer gevaarlijk rijgedrag waarbij automobilisten opzettelijk de verkeersregels ernstig overtreden zonder acht te slaan op de veiligheid van anderen. Daarvoor is meer nodig dan een enkele verkeersovertreding. Het gaat om een combinatie van gedragingen. Bijvoorbeeld een forse overschrijding van de maximumsnelheid, het negeren van rode lichten, op de verkeerde weghelft rijden en ook nog een mobiele telefoon vasthouden, terwijl zeer goed voorstelbaar was dat een ongeval kon plaatsvinden. Alleen door toeval of geluk vallen er geen slachtoffers. Grapperhaus rekent deze automobilisten zeer gevaarlijk en onverantwoord rijgedrag dus zwaar aan – ook als zij geen ongeluk veroorzaken.

Roekeloos rijden

Veroorzaken zij met dit roekeloos rijgedrag wél een ernstig ongeluk, dan is straks een gevangenisstraf tot maximaal 6 jaar mogelijk. In de wet is duidelijker vastgelegd wanneer sprake is van roekeloos rijden. Dit verruimt de mogelijkheden om automobilisten te vervolgen die onaanvaardbare risico's nemen en de zwaarste ongelukken veroorzaken. En dan gaat het niet alleen om snelheidswedstrijden, maar bijvoorbeeld ook om een bestuurder die als een dolleman aan het verkeer deelneemt, meerdere verkeersdelicten begaat en een ongeval met dodelijke afloop of zwaar letsel veroorzaakt.

Openbare Orde, Crisis- beheersing & Rampenbestijding

Andere strafmaat bij recidive

Verder gaan de strafmaxima voor verkeersdelicten als rijden onder invloed, doorrijden na een ongeval en rijden zonder (geldig) rijbewijs omhoog van 3 maanden gevangenisstraf naar 1 jaar. Dit werkt door in de straffen voor recidive. Als iemand zich binnen 5 jaar weer schuldig maakt aan rijden onder invloed kan de straf met een derde omhoog. In ernstige gevallen van doorrijden na een ongeval, met letsel of erger tot gevolg, krijgt de politie meer opsporingsbevoegdheden om de dader op te sporen. Binnenkort gaat een wetsvoorstel in consultatie met diverse maatregelen om de aanpak van rijden onder invloed te versterken.

Openbare Orde, Crisisbeheersing & Rampenbestijding

Evaluatie Wet veiligheidsregio's 2020

Onlangs is de evaluatiecommissie Wet veiligheidsregio's ingesteld. In Nederland hebben wij 25 veiligheidsregio's, waarin gemeenten samenwerken op het gebied van openbare orde, crisisbeheersing en rampenbestrijding. De evaluatie is van belang om zicht te krijgen in het bestuurlijk en operationeel functioneren van dit stelsel. Het gaat om de realisatie van efficiënte en kwalitatief hoogwaardige;

- brandweezorg
- geneeskundige hulpverlening
- bevolkingszorg
- rampenbestrijding
- crisisbeheersing

Onder bestuurlijke regie, zoals beschreven in de Wet Veiligheidsregio's die eind 2010 van kracht is geworden. De eerste evaluatie vond plaats in 2012/2013 en deze tweede evaluatiecommissie zal eind 2020 haar onderzoeksrapport uitbrengen.

Evaluatiecommissie

De evaluatiecommissie bestaat uit;

- voorzitter: Erwin Muller, hoogleraar Veiligheid en Recht, Universiteit Leiden
- Magda Berndsen, voormalig burgemeester Beverwijk, Tweede Kamerlid en korpchef politie
- Beatrice de Graaf, hoogleraar History of International Relations & Global Governance aan de Universiteit Utrecht
- Nathalie Kramers, bestuurder Jeugdbescherming Noord & Veilig Thuis Groningen
- Bernt Schneiders, voormalig voorzitter veiligheidsregio Kennemerland en burgemeester Haarlem
- Paul Verlaan, voormalig directeur veiligheidsregio Brabant-Noord en regionaal brandweercommandant

De evaluatiecommissie moet nadrukkelijk kijken of de wet toekomstbestendig is in het licht van actuele en toekomstige dreigingen, maatschappelijke ontwikkelingen en ontwikkelingen in crisisbeheersing.

Openbare Orde, Crisis-beheersing & Rampenbestijding

Handhaving verbod rookruimtes horeca

Vanaf 1 april 2020 zal het verbod op rookruimtes in de horeca worden gehandhaafd. Eind september werden in een uitspraak van de Hoge Raad al deze rookruimtes per direct verboden. De komende tijd kunnen horecaondernemers zich voorbereiden en heeft de NVWA de tijd om het toezicht in te richten.

Frank van Summeren, adviseur veiligheid bij RONT Management Consultants

Zorgvuldige afweging

Blokhuis: “De uitspraak van de rechter zette een streep door de afspraken die ik met Koninklijke Horeca Nederland (KHN) heb gemaakt over het sluiten van rookruimtes in de horeca in 2022. Ik wil graag dat er een eind komt aan alle rookruimtes, hoe eerder hoe beter, maar ik wil dit ook goed regelen met horecaondernemers en gemeenten. Ik heb gesproken met de Koninklijke Horeca Nederland, VNO-NCW en de NVWA en heb in mijn besluitvorming signalen vanuit gemeenten meegenomen. Na een zorgvuldige afweging heb ik gekozen voor 1 april als startdatum voor de handhaving. Horecaondernemers hebben daarmee de tijd om de nodige aanpassingen te maken en afspraken te maken met gemeenten over eventuele overlast van rokers op straat.”

Heldere communicatie

Onder sommige horecaondernemers heerst er onduidelijkheid over wat het verbod voor hen betekent en wat de gevolgen zijn. Blokhuis vraagt de NVWA om de komende tijd te gebruiken om de ondernemers te informeren, onder andere door het uitreiken van een flyer met daarin vragen en antwoorden. Ook KHN en andere brancheorganisaties gaan deze flyer verspreiden. Daarnaast zal de NVWA de komende tijd bij reguliere controles ondernemers aanspreken die nog een rookruimte hebben. “Heldere communicatie naar de horecaondernemers over de uitspraak is van groot belang. Ik wil dat zij zo goed mogelijk begrijpen wat de uitspraak voor ze betekent,” zegt Blokhuis.

Rookruimtes op de werkplek

Ook de rookruimtes op de werkplek gaan verdwijnen. Blokhuis verkent of wetgeving hierover in 2022 in kan gaan. In het Nationaal Preventieakkoord is afgesproken dat het bedrijfsleven een convenant zou sluiten waarmee rookruimtes op de werkplek voor 2023 verleden tijd zouden zijn. Als dat niet zou lukken is afgesproken dat Blokhuis tot wetgeving over zou gaan. Ondernemersorganisatie VNO-NCW heeft laten weten geen heil te zien in een convenant. “Het is onwenselijk dat er veel tijd zit tussen het moment waarop verschillende sectoren rookruimtes afschaffen. In dat licht zou het mooi zijn dat rookruimtes op de werkplek in 2022 verdwijnen. Ik ga verkennen of dat mogelijk is”, zegt Blokhuis. De staatssecretaris verkent naar aanleiding van de uitspraak van de Hoge Raad ook of het sluiten van rookruimtes in (semi-)overheidsgebouwen en openbare gebouwen kan worden vervroegd naar 2021. Voor het kerstreces verwacht hij de Tweede Kamer hierover te kunnen informeren.

Openbare Orde, Crisis- beheersing & Rampenbestijding

Rijker Verantwoorden

Communicatie speelt een belangrijke rol bij de bewustwording van het verbod op rookruimtes in de horeca en op de werkplek. [Rijker Verantwoorden](#) is een instrument dat door RONT Management Consultants is ontwikkeld in samenwerking met de Politieacademie in opdracht van de Politie. Rijker Verantwoorden vraagt om het onderhouden van de relatie met tal van stakeholders. Kort samengevat gaat het om publiek, politiek, partners en de eigen organisatie. In al die relaties is het van belang om zichtbaar te maken wat je doet en daaraan ook betekenis te geven. Op deze manier kan verantwoording worden afgelegd over de handhaving van het verbod op rookruimtes in de horeca en op de werkplek.

Openbare Orde, Crisis- beheersing & Rampenbestijding

Meer weten? Bekijk ons opleidingsaanbod:

Wet- en regelgeving in openbare orde en veiligheid

De uitvoeringspraktijk van politie, justitie en de gemeente op het terrein van openbare orde en veiligheid verandert sterk door de komst van nieuwe wet- en regelgeving. Jouw rol en verantwoordelijkheden als regisseur op het terrein van veiligheid nemen toe. Samen met veiligheidspartners moet je deze nieuwe wet- en regelgeving correct gaan toepassen en uitvoeren. Maar ben je ook op de hoogte van wat deze nieuwe wetten en bevoegdheden voor jou en de uitvoeringspraktijk betekenen?

www.sbo.nl/openbareorde

Integraal toezichthouder handhaving

Hinderlijk gedrag van hangjongeren, overlast door burens, illegale bouwwerken en afvaldumpingen hebben een negatieve invloed op de leefbaarheid van een buurt en op de subjectieve veiligheidsbeleving van bewoners in de gemeente. Toezicht en handhaving door buitengewoon opsporingsambtenaren is voor jouw gemeente een belangrijk instrument om deze onveiligheids- en leefbaarheidsproblemen aan te pakken. Hoe organiseer je het toezicht en de handhaving in jouw gemeente?

www.sbo.nl/handhaving

APV & Bijzondere Wetten

Als gemeente heb je een breed juridisch instrumentarium tot jouw beschikking om de leefbaarheid in wijken en buurten te waarborgen. De Algemene Plaatselijke Verordening en diverse Bijzondere Wetten verschaffen je mogelijkheden om waar mogelijk toezicht te houden en waar nodig te handhaven. Ben jij op de hoogte wat er juridisch allemaal mogelijk is?

www.sbo.nl/apv

Beleidsmedewerker openbare orde en veiligheid

Met de totstandkoming van de Nationale Politie komt de regie op het lokaal veiligheidsbeleid meer en meer bij gemeenten te liggen. Een sleutelrol ligt bij jou als beleidsmedewerker Openbare Orde en Veiligheid. Samen met veiligheidspartners moet je komen tot een goed lokaal integraal veiligheidsbeleid. Ben jij goed voorbereid om deze taak op je te nemen?

www.sbo.nl/openbareorde

Crisismanagement in de praktijk

Nederland werd de afgelopen jaren opgeschrikt door een reeks tragische incidenten, zoals het schietdrama in Alphen aan den Rijn, de brand in Moerdijk, de Facebookrellen in Haren, de groeps mishandeling in Eindhoven en de seksueel misbruik zaak in Amsterdam. Hoe bereid jij je voor op een mogelijke crisis waarmee je te maken kunt of zult krijgen?

www.sbo.nl/crisismanagement

Openbare Orde, Crisis- beheersing & Rampenbestijding

Crisiscommunicatie

Jouw organisatie staat dagelijks bloot aan diverse risico's die de continuïteit van de bedrijfsvoering kunnen verstoren. Wanneer zich een situatie voordoet als een groot datalek, interne fraude, een misbruik zaak of een ernstig ongeval moet jouw organisatie zich verantwoorden richting de buitenwereld. Wat is jouw rol naar de media en het publiek?

www.sbo.nl/crisiscommunicatie